Hvordan Faaborg blev formet

- af mennesker, landskaber og forbindelser til omverdenen

Udstillingen fortæller om de mennesker og familier, der var med til at forme Faaborg i årene 1700–1848.

Gennem familiernes liv, handel og forbindelser til omverdenen vil vi gøre byens historie nærværende for både lokale og besøgende. Historiske billeder, kort og arkivmateriale knytter fortællingerne til de huse og steder, som stadig præger Faaborg. Familierne er indgangen til at forstå, hvordan byen udviklede sig, og hvordan mennesker, erhverv og kultur påvirkede hinanden.

Den første udstilling åbner den 30. oktober 2026 i Den Gamle Gaard i Faaborg. Her præsenterer vi familien Hempel og en ny bearbejdning af Den gamle Gaard. Gården var i mange år enkesæde for Barbara Hempel Ploug, Simon Hempels datter. Dermed får familiens historie en konkret ramme i den bygning, hvor en del af den udspillede sig.

Den næste udstilling åbner den 18. november 2026 i Levins Hus og præsenterer familierne Levin, Bøving, Ploug og Voigt. Her bliver Levin-familiens historie en del af den samlede fortælling om familiernes betydning for Faaborg og deres forbindelser til hinanden og til verden uden for byen.

Udstillingerne er første etape i et længere forløb. Målet er at følge op med udstillinger om de efterfølgende perioder frem mod Faaborgs 800-års jubilæum i 2029. På den måde vil vi gradvist samle og formidle en bredere fortælling om byens udvikling.

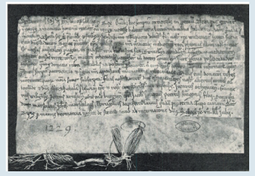
Faaborg1229-1868

Faaborg fik sandsynligvis tildelt købstadsrettigheder i begyndelsen af 1200-tallet. Faaborg er nævnt første gang i et dokument fra 1229, da Valdemar Sejr forærer byen til sin svigerdatter Eleonore af Portugal. Kongen fik dog byen tilbage et par år senere, da hun døde i 1231.
Faaborg var anlagt på en landtunge. Handel og søfart var byens primære erhverv. Især handlen med Slesvig og Holsten havde stor betydning for byen. Faaborg Havn blev anlagt i 1600-tallet.

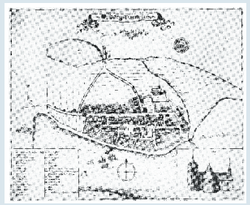
Fra 1700-tallet fik søfarten stigende betydning. Omkring 1750 var Faaborg blandt de fem vigtigste byer i landet, når det drejede sig om handel og skibsfart. Købmandskab og rederi hang uløseligt sammen, idet købmanden ofte både ejede skibe og pakhus. Byens store købmænd fik bygget deres skibe på havnen.
De havde mindre skibe til sejlads i Danmark, Norge og Nordtyskland, mens de større skibe sejlede til fjerne destinationer.

I begyndelsen af 1800-tallet tog langturssejladserne fart, og der blev bygget store sejlskibe på havnen, og nu kunne de Vestindiske øer, Kina og Indien besøges. Det kunne være sejlture på op til tre år. Langt de fleste skibe blev bygget lokalt på havnen, og der har virkelig været stor aktivitet med skibsbygning gennem mange år. Da skibsfarten var på sit højeste i 1860´erne, var der 75-80 handelsskibe hjemmehørende i Faaborg.

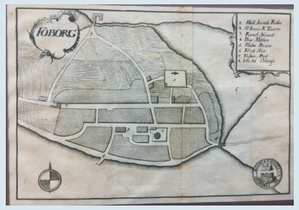
Købmanden indkøbte lokale landbrugsvarer som røget flæsk, øl, sild i tønder og korn, som derefter blev fragtet videre i skibe til mange forskellige destinationer. Skibene hjembragte krydderier, porcelæn, silke, vin mm. som blev opbevaret i store pakhuse, inden det blev solgt videre.
Ploug og Voigt familierne var de førende i byen. I begyndelsen af 1800-tallet havde Ploug ni skibe i forskellige størrelser og Voigt havde fem skibe.

Det er Valdemar II Sejrs morgengavebrev til dronning Eleonora, udstedt i Ribe den 25. juni 1229. Originalen opbevares i Archives nationales, Paris, J. 418, Danemark nr. 1. Det er dokumenteret i Diplomatarium Danicum, hvor både originalteksten og en dansk oversættelse findes.

Peder Hansen Resens prospekt over Faaborg ca. 1670.

Kobberstik
Med nummereret stedbetegnelse samt Fåborgs segl anno 1564
Varianttitel: Fåborg
Findes også i: Erik Pontoppidan: Den Danske Atlas. Tom. III, København 1767, s. 538 og i: Müllers Pinakotek Bd. 19, Tvl. 84, 4°

Udsnit oliemaleri, Faaborg Havn, 1868

Appels farvelagte tegning af udsigten over Faaborg 1819 viser en håndfuld handelsskibe på vej sydover.

Familieudstillingen - hvordan Faaborg blev formet

Udstillingen fortæller om de mennesker og familier, der var med til at forme købstaden Faaborg i årene 1700–1848.
Udstillingen åbner på to af byens historiske adresser i efteråret 2026.
Gennem familiernes liv, handel og forbindelser til omverdenen vil vi gøre byens historie nærværende for både lokale og byens gæster.

Historiske billeder, kort og arkivmateriale knytter fortællingerne til de huse og steder, som stadig præger Faaborg. Familierne er indgangen til at forstå, hvordan byen udviklede sig, og hvordan mennesker, erhverv og kultur påvirkede hinanden.

I denne udstilling præsenteres én af de ledende familier – familien Ploug og deres hjem Den gamle Gaard i en ny bearbejdning af gårdens historie. Gården var i mange år også enkesæde for Barbara Hempel Ploug, Simon Hempels datter.

Historien vidner om en købmandsfamilie forbundet gennem ægteskab med en familie der kom fra kirurgi og lægekunst. Ploug og Hempel familierne var samtidig naboer, da familien Hempel i en tid lang boede i nabogården Hempels Gaard – nu Hobys Gaard, Holkegade 3.

Familiernes historie bliver nærværende, når den opleves i den bygning, hvor familien boede.

Den næste udstilling åbner den 18. november 2026 i Levins Hus. Denne udstilling præsenterer familierne Levin, Bøving, Ploug og Voigt.
Her bliver ikke mindst Levin-familiens historie en del af den samlede fortælling om familiernes betydning for Faaborg og deres forbindelser til hinanden og til verden uden for byen.

Denne udstilling er det første samarbejde mellem Faaborg Kulturhistoriske Museumsforening og Levins Kultur Center, Levins Fond.
Vi takker for støtten fra Familen Hem
pel-Hansen og fra Marius Pedersens Fond.

Målet er at følge op med udstillinger om de efterfølgende perioder frem mod Faaborgs 800-års jubilæum i 2029. På den måde vil vi gradvist samle og formidle en bredere fortælling om byens udvikling.

Faaborg Kulturhistoriske Museumsforening og Levins Kultur Center

Bordelhave SØNS

Den gamle Gaard - bygningshistorie

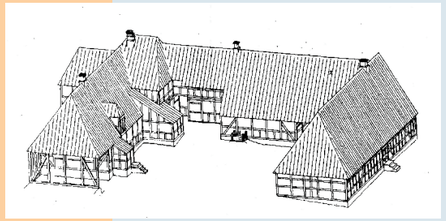
Den gamle Gaard er en velbevaret, fredet købmandsgård fra 1720.
Mikkelsaften d. 28. september 1715 nedbrændte 18 huse og gårde i området, herunder købmandsgården i Holkegade 1.
Den blev genopført i 1720.
Bygningerne er opført i bindingsværk og består af hovedhus, sidehus, baghus, en brostensbelagt gårdsplads med en holk (stor brønd), haveanlæg med gamle roser og en tepavillon.
Hovedhuset har en karnap i to etager, hvilket var typisk sydfynsk byggestil i 1700-tallet.
De kraftige farver med gul okker og rød-brun tømmer er også karakteristisk for området.

Den gamle Gaard 2026

Tegning af Holkegade 1 og 3, Faaborg, 1908

Tegning af Holkegade 1, Faaborg, 1908

Haven

- uddrag fra Skov- og Kulturstyrelsens fredningsag
Haven afskærmes af en teglstensmur mod ost, hvorpå der sidder mindeplader. Haven er indrettet med en græsplæne ned mod lysthuset.
En flisegang fører fra baghuset ned til lysthuset. Haven afsluttes af er sortmalet hegn, der består af nyere trykimprægnerede brædder, der hviler ovenpå en høj stensætning, der på en strækning danner soklen til lysthuset.
Den oprindelige klassicistiske have er nedlagt og der er nu plantet historiske roser i haven.

Haven

Pavillonen – et Faaborg vartegn

Pavillonen er et 8-kantet klassicistisk gulkalket lysthus med spåntag med en forgyldt stjerne. Bygget af Barbara Kirstine Hempel (1742-1826) omkring år 1800 som erstatning for et gammelt lysthus.
Med udsigt til havnen og fjorden kunne gårdens ejere herfra følge livet på havnen og spejde efter de store sejlskibe, der efter flere års langfart og farefuld sejlads vendte hjem med gode fortjenester på handelen i fjerne lande.

Uddrag fra Slots- og Kulturstyrelsens fredningssag

Den gamle Gaard. Lysthus

Lysthus mod havnen (ca. 1720, lysthuset ca. 1800), haven, den østlige hegnsmur samt støttemuren og hegnet mod havnen. Fredet 1919.
Udvidet 1987.

Lysthuset er grundmuret og ottekantet og hviler på en høj stensætning mod Havnegade og havnen og af tilskåret granitsten mod haven.
Lysthuset afsluttes af et svejfet, sort spåntag, der afsluttes af et spir med en stjernelignende forgyldt prydelse.

Facaden er kalket i en lys gul nuance og afsluttes af en profileret hovedgesims. I to af siderne er murblændinger, hvori der er malet vinduer.

Vinduerne er ældre, hvidmalede skydevinduer. Døren er en ældre, tofløjet dør, der er beklædt med dekorationer, der relaterer sig til baghusets døre.
Døren er hvidmalet og har ældre hængsler og greb.
Over døren er en slutsten.

I det indre er et rum med ældre bræddegulv, loftsgesims samt et bræddeloft, der samler sig om en bemaling i midten.

Den kulturhistoriske værdi for lysthuset knytter sig til dets rekreative karakter med dets lyse farveholdning og mange vinduesåbninger, der giver et fint vue ud over haven og havet. Hertil kommer at lysthuset er opført i grundmur, der vidner om, at mursten blev et mere udbredt byggemateriale i begyndelsen af 1800-tallet.
I lysthusets indre knytter de bærende fredningsværdier sig til det ældre gulv, loftsgesims samt ældre bræddeloft med maleriet i midten.

Stjernen

Håndtag med knyttet hånd på empiredør

Loftsmaleri

Tepavillonen

Tepavillonen

Bryllupsfoto 1920

Tepavillon interiør

Faaborg1229-1868
Den gamle Gaard
- bygningshistorie
Den gamle Gaard
- ejere
Pærillonen
- et Faaborgs vartegn
Familien Ploug

Den gamle Gaard - ejere

Igennem årene har Den gamle Gaard haft flere end 32 ejere - dertil ni enker, som blev boende.

Overtagelsesår fra Faaborg Dommerkontors registre står forrest.

1720 Peter Halck (fødselsdato ukendt-1725). Han havde tidligere været lakaj ved Frederik IV´s hof og blev tolder i 1719. Samme år giftede han sig med enken efter gårdens tidligere ejer. Halck genopførte Holkegade 1 i 1720 efter en bybrand. Efter Halcks død i 1725 blev hans enke boende indtil 1741.

1741-1797 boede her en række forskellige familier blandt andet:

Ca. 1760 Christen Erreboe (1699–1776) der drev en betydelig handel og havde flere skibe i søen. Han købte Den gamle Gaard af sin svigersøn, herredsfoged Adrian Becker, men snart efter indflytningen opgave han handlen for at nyde sit otium.

1797 Jørgen Jacobsen Ploug (1737-1800) var en af byens mest fremtrædende købmænd. Gennem tre generationer havde denne slægt en vis tilknytning til gården. Plougs anden hustru, Barbara Kirstine Hempel (1742-1826), gennemførte flere renoveringer i stuehuset og opførte pavillonen.

Simon Hempel Ploug (1768-1831). Søn af Jørgen Jacobsen Ploug. Han overtog forretningen fra sin far og videregav den til sin søn Jørgen Ploug. Se mindestenen over Simon Hempel Ploug, opsat mellem 1831-1840 på Gl. Assistens Kirkegård, Østerbrogade Faaborg.
Den er udført i glatsleben rød granit med bronzerelief, der forestiller Dødens Genius af H.E. Freund. Inskriptionen på stenen lyder:
Her hviler agent og dannebrogsmand Simon Hempel Ploug, købmand i Faaborg, født den 4. November 1768, død den 26. April 1831. Hans ædle id og dåd hernede en evig seirskrans ham hist berede.

1825 Kancelliråd Nicolai Johan Kanneworff (ca.1758–1833) var en dansk embedsmand, der bar titlerne kancelliråd og landvæsenskommissær. Kanneworff blev i 1816 gift med Ulrikke Augusta Ploug (1766–1841). Hun var enke efter distriktskirurg i Faaborg, Christian Hempel (1738–1809). Gennem dette ægteskab blev Kanneworff stedfar til boghandler og avisudgiver Søren Hempel fra Odense.

1842 Konsul Jørgen Ploug (1801–1850) var søn af Simon Hempel Ploug, og boede i ejendommen indtil sin død. Konsul og storkøbmand samt hans familie var centrale skikkelser i Faaborgs erhvervs- og samfundsliv. Den store virksomhed gik konkurs i 1850.

1845 Toldinspektør Christian Carl Voigt (1806-1882) Tolder i København, Roskilde, Faaborg og Svendborg. Kammerråd, Justitsråd og Etatsråd

1851 Simon Hempel (1830-1910).

1855 Købmand Niels Clemmensen Maegaard (1818-1902).

1903 Asmus Reimers (1846-uden dødsår) indrettede slagterforretning i Holkegade.

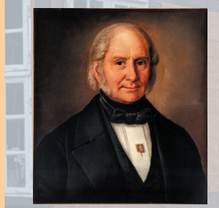
1930 Faaborg Kulturhistoriske Museumsforening køber ejendommen.

Mod Holkegade

Interiør med portrætter af Jørgen Jacobsen Ploug og Anne Margrethe Ploug, født Hempel

Konsul Jørgen Ploug

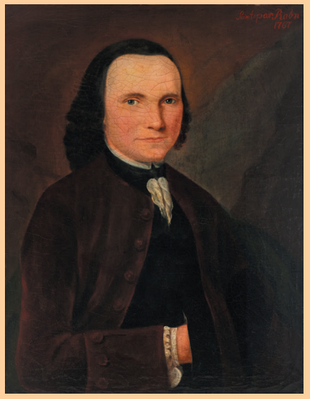

Søren Hempel

Salen i den gamle Gaard

Familien Ploug

Jørgen Jacobsen Ploug

Anne Margrethe Ploug, født Hempel

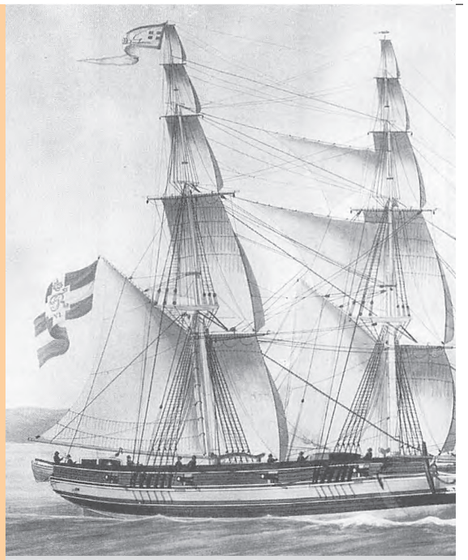

Foto Brig Ploug bygget i 1810 af agent Ploug. I foråret 1822 afsejlede den fra Faaborg bestemt til St Croix i Dansk Vestindien. Den forliste i Kattegat 1824.

Agent Simon Hempel Ploug (1768–1831) med familie (silhueteret 1810 – privateje)

Jørgen Jacobsen Ploug (1737-1800) var en af byens mest fremtrædende købmænd.
Gennem tre generationer havde denne slægt en vis tilknytning til Den gamle Gård. Plougs anden hustru, Barbara Kirstine Hempel (1742-1826), gennemførte flere renoveringer i stuehuset og opførte pavillonen.
Familien drev et omfattende handelshus over flere generationer med særligt fokus på korn og eksport.
De ejede egne skibe, herunder brigantinen "Jørgen Ploug", som sejlede med gods og styrkede Faaborgs maritime forbindelser. Konsulen lod opføre store pakhuse tæt ved havnen for at håndtere det voksende vareflow. Den første Ploug opførte pakhuset på Strandgade, nu kaldet Magasingården, og den sidste Ploug opførte pakhuset på Havnegade.
Familien stiftede også sociale institutioner i byen, såsom Jørgen Plougs og Hustrus Plejehus på Grønnegade, for at hjælpe trængte borgere.
Simon Hempel Ploug (1768-1831). Søn af Jørgen Jacobsen Plougs første ægteskab.
Han overtog forretningen fra sin far og videregav den til sin søn Jørgen Ploug.

Agent Simon Hempel Ploug

Elisabeth Christine Ploug

Familien Ploug
Svend Dankgard

Hvor kom familien Hempel fra?
Simon Hempel i Faaborg
Soren Hempel

Hempel-familien i Danmark
- spor, fund og fortællinger

Denne udstilling udspringer af vores fælles nysgerrighed efter at forstå den familie, vi selv er efterkommere af.
Vi er tre søskende – Inger Birgitte Langkilde, Niels Jørgen Langkilde og Kirsten Merete Langkilde – som sammen har undersøgt Hempel-familiens historie i Tyskland og Danmark.
I denne udstilling vises den første del af historien op til 1848.

Vi har søgt i arkiver, læst kirkebøger og undersøgt materiale i familiens egne arkiv.
Med vores forskellige faglige baggrunde har vi samlet oplysninger og fulgt spor, som kan belyse familiens liv, arbejde og forbindelser gennem generationerne.
Udstillingen deler det, vi indtil nu har fundet, og de sammenhænge, vi ser i materialet.
Et gennemgående spor er forbindelsen mellem håndværk, uddannelse og videnskab.
Fra håndværk især kirurgiens håndværk fører familiens historie videre til eksaminerede kirurger og læger, til grundlæggelse af Fyens Stiftstidende, landbrug, farmaceuter, kemi og Hempels Skibsfarver og til botanisk forskning.
Blandt familiens medlemmer finder vi f.eks. Jenny Hempel, som i 1916 blev den første danske kvinde med en doktorgrad i botanik fra Københavns Universitet.

Historien er stadig undervejs. Kilderne er ikke altid fuldstændige eller entydige, og der er spørgsmål, vi endnu ikke kan besvare. Derfor er udstillingen vores foreløbige fremstilling af det materiale, vi har fundet.
Nye oplysninger kan nuancere fortællingen, rette fejl og åbne andre perspektiver. Vores tilknytning til familien er både udgangspunktet for undersøgelsen og en del af det blik, vi ser historien med.

Hempel-familiens historie er samtidig en del af Faaborgs historie. Vi håber, at udstillingen vil vække lyst til at udforske byens familier og de forbindelser, der har været med til at forme byen.
Frem mod Faaborgs jubilæum i 2029 ønsker vi at bidrage til en fælles fejring, hvor flere historier bliver fundet frem og delt.

Har du oplysninger, erindringer eller materiale, der kan føje noget til fortællingen, hører vi gerne fra dig. Historien vokser, når vi deler vores viden.

Inger Birgitte Langkilde
mag.art. og cand.mag., historiker. Aarhus Universitet

Niels Jørgen Langkilde
mag.art. i litteratur, Syddansk Universitet

Kirsten Merete Langkilde
kunstner, uddannet ved Det Kongelige Danske Kunstakademi i København

Hvor kom familien Hempel fra?

Den Hempelske familie stammer fra Tyskland.
De ældste optegnelser peger på en oprindelse i Mellem- og Sydtyskland.
Familiehistorien er ifølge de første optegnelser af Simon Hempel (1699- 1765), at farfaderens familien var adelig, og at den havde godser et sted mellem Gotha og Erlangen. De mistede alt, fortælles der, og familien blev spredt og mistede forbindelsen til hinanden som følge af Trediveårskrigen (1618-1648).
Denne kostede mange menneskeliv og fordrev mange.

Efter fordrivelsen ser det ud til, at forfædrene gik i militær tjeneste. Farfaderen Simon Hempel skulle ifølge erindringer være blevet kommandant på en hertugelig württenbergisk fæstning ved navn Hellenstein ved Heidenheim an der Brietz. (https://www.tourismus-heidenheim.de/schlossberg/informationen+schloss+hellenstein). Dette ved vi fra Simon Hempels optegnelser. I sydtyske arkiver er der dokumentation for, at han var anmeldt som skrædder i denne by.
Simon Hempel fortæller også i sine erindringer om faderens brødre, hvor nogle kom til Hamburg eller til København. Vi ser skræddere og nogle lærte sig kirurgi. Simons far Hans Melchior Hempel lærte sig først apotekerprofessionen og siden kirurgi. I en periode var han regimentsfeltskærer, hvorefter han slog sig ned i Gingen an der Fils ikke langt fra Ulm i Sydtyskland.
Simon Hempel blev oplært i kirurgi af sin far, og fra sit 15 år i 1714 drog han rundt i Tyskland, hvor han videreuddannede sig bl.a. i Hamburg. Via Lübeck kom han til Faaborg i 1719.
Den familiære baggrund han kom med, var folk der havde forskellige håndværkerprofessioner særlig indenfor kirurgi og skrædderi. Samtidig var området omkring Ulm et sted, hvor blandt andet kirurgien udviklede sig, og hvor mange var beskæftiget omkring klædefremstilling. Så derfor måske ikke så overraskende at finde netop disse erhverv blandt familiemedlemmerne.

Germania_Vulgo_Teutschlandt_-_Atlas_Maior,_vol_3,_map_1_-_Joan_Blaeu,_1667_-_BL_114.h(star).3.(1) (2)

Hamburg1735, Christian Fritzsch, Public domain, via Wikimedia Commons

Frans Hogenberg, Lübeck og Hamburg

Matthäus Merian d.æ.: »Haydenheim«, kobberstik i Topographia Sueviae, Frankfurt am Main, 1643

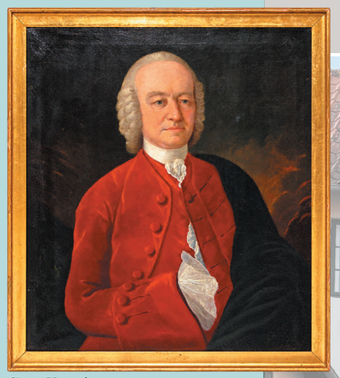

Ulm i 1500-tallet. Koloreret kobberstik fra Georg Braun og Frans Hogenberg, Civitates Orbis Terrarum, bind 1, Köln, først udgivet 1572.

Prospekt Gingen an der Fils 1900

Simon Hempel i Faaborg

Siden jeg er kommer som en Fremmed her til Faaborg, som ingen fiendte til mig eller min Afkomst, behaarsag vill jeg hermed Er lidet optægne, mine Børn og Slegninger, som lever efter mig til liden Efterretning.

1699 den 12 Febr. bestaede jeg i vor Herres Jesu Nafa første gang denne Verdens Lys og i den hellige Daab blev kaldet Simon. Mine Forældre lod mig oplære i den Christelige luterste Religion, og omider lærde min nu sal. Fader mig Chirurgie Konsten, som var hans egen Profession, indtil jeg var 15ten Aar, hvor jeg forlod mit Fædreneland, for i fremmede Lande at Excercere mig udi Chirurgien; da jeg saa den Tid af ei kunde saa den Glæde nogen Tid der at komme, for at see og tale,

Simon Hempel

Anna Magdalene Jacobsdatter Pilegaard

Simon Hempels livsforløb

1699, 12. februar Simon Hempel fødes i Gingen an der Fils
Indtil ca. 1714 lærte han kirurgi hos sin fader, Hans Melchior Hempel
Ca. 1714 - 1718 rejste Simon Hempel rundt i Tyskland for at exercere sig udi Chirurgien.
1718 - 1719 conditionerte han hos sin farbroder Hans Adam Hempel i Hamburg, der havde lært chirurgie. Han havde badstue i Brandtwitstrædet
Var med et Hamborg skib på hvalfangst ved Grønland.

1719, juni af den Kjøbenhafske Facultæt Examinerter og priviligerter Chirurgus

1719, 3. november tager Simon Hempel borgerskab i Faaborg. Er indført som kommende fra Lübeck.

1720 Simon Hempel kommer til Faaborg. Er indkaldt af byens Magistrat.
Skulle overtage embedet som enekirurg, når forgængeren var død.

1726, 15. juni enekirurg i Faaborg

1726, 9. oktober indgår ægteskab med Anna Magdalena Pilegaard i hendes stedfaders gård i Blangstrup.

Bygger gård - et 7 fagshus til gaden, med kvist og kammer på 1. sal og en jordkælder. Dertil ladehus med 7 fag.

1728 gården brænder og han mister alt.
Begynder genopbygning, men ansøger kongen om at måtte søge hjælp til det.
„Om at måtte besøge godtfolk i Danmark med en kollektbog".
Får 10 børn, 5 drenge og 5 piger.

1758, 30. september. Udnævnes til postmester i Faaborg. Det offentliggøres i aviser.
Hans indtjening som kirurg er ringe.

1765, 15. marts sætter Simon Hempel sin virksomhed til salg i københavnske aviser.
Den overtages af hans søn Christian Hempel

1765, 6. september dør Simon Hempel.

Datei:Scultetus-Armamentarium-... W Wikipedia

Hempelvåben efter signet

Søren Hempel

Søren Hempel (3. januar 1775 – den 12. januar 1844)
- redaktør, politiker og forretningsmand

1775, 3. januar fødes Søren Hempel i Faaborg
1793 Student i Odense
1796 Teologisk embedseksamen. Søren Hempel var rationalist
1797 Køber sammen med en fransk emigrant Joseph Benedict Lindenfels Fyens Stifts Adressekontor og Bogtrykkeri i Odense, der bl.a. udgav det vi i dag kender som Fyens Stiftstidende
1797 Driver med stor succes boghandel, omfattende sortiments- og forlagsvirksomhed
1798 Søren Hempel bliver eneejer. Redaktør frem til 1843
1798,19. september gift i Odense med enken Frederikke Kirstine Kisbye (1769-1839)
1804 Ca til sin død sad Søren Hempel i det vi i dag kalder bestyrelsen for Lahns Stiftelse og ydede også her en stor social indsats.
Han var kendt som "Borgervennen"
1813 Forligskommissær
1819 Gråbrødre Lille med observatorium opføres. Her kunne Søren Hempel dyrke astronomi, som var hans hobby
1822, 3. januar stor fest for Søren Hempel for hans 47. fødselsdag,
hans 25-års jubilæum og avisens 50-års jubilæum
1829 Kancelliråd
1835 Valgt til deputeret i stænderforsamlingen i Roskilde
1835 Malet af C. Grandjean
1838 Rådmand i Odense
1841 Får oprettet "Stiftelsen af 18. September"
for trængende håndværksmestre og deres enker
1844, 12. januar død og begravet i Odense

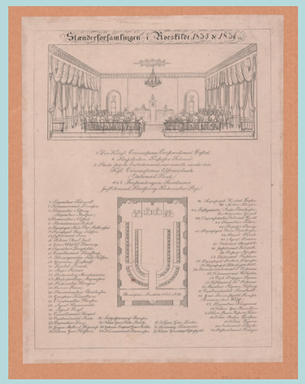
Bogtrykker, bladudgiver og ejer af Fyns Stiftstidende fra 1797. I 1830erne var han en overgang medlem af stænderforsamlingen i Roskilde.

Søren Hempel var forfatter til en lang række artikler og bøger med teologisk og folkeoplysende emner. Han støttede meget aktivt det sociale arbejde i Odense og de mange nye læseselskaber.

1946 Søren Hempels politiske dagbøger 1835-40 udgives af Hakon Müller ved 100-året for hans død

1947 J. Weishaupt: Hempelske boghandel 1797-1947

Sønnen Morten Christian Hempel (1799-1861) overtog trykkeriet og avisudgivelsen
Forlags og sortimentsboghandelen overgik til svigersønnen, Jens Frederik Helm-Petersen

Ständerforsamlingen i Roskilde 1835–1836. Gengivelse af mødesalen med oversigt over medlemmerne og deres pladser.

arkiv.dk

Da Søren Hempel i 1819 opførte et tårn til astronomiske observationer kaldte han det Gråbrødrelille. Her er tårnbygningen vist på en akvarel, udført af farver Simon Hempel tre år efter tårnets opførelse. F.S.- bogen s. 36 Maleriet af Grandjean. Farvebillede efter maleri, der hænger på Møntergården. Huset er bygget af sten fra den nedbrudte Gråbrødre kirke. Årstal1822

Den 3. januar 1822 fejrede avisen 50 års jubilæum og Søren Hempel 25 års jubilæum som redaktør. Det udkom et stor udgave af avisen med en række hyldestdigte

Hvor drog familien Hempel hen?

Hvor drog medlemmerne af familien Hempel hen?

Fra stamtavlen over Familien Hempel fra Danske Patricierslægter II, s. 93-115 (1979) er det tydeligt, at ned gennem generationerne var der flere og flere, der opholdt sig uden for Faaborg. Af Simon Hempels ti børn forblev kun fire børn i Faaborg. En vendte hjem fra København efter sin pensionering. En hel del blev i traditionen med beskæftigelse inden for det medicinske område på forskellig vis. Nogle gik handels- og håndværkervejen og atter andre tog uddannelse på baggrund af studier f.eks. teologi. Rødderne i søfartsbyen Faaborg slog også igennem idet nogle fik karriere inden for skibsfart.

I de tidlige generationer holdt en del af Simon Hempels efterkommere sig til Fyn og Odense. Simon Hempels børn det gik godt, og i de kommende generationer ser man en vis social opstigen.

Skal enkelte, som har klaret sig særlig godt, nævnes, må det være Simons søn, Christian Hempel, der overtog faderens funktion og embede. Han endte med at være distriktskirurg og postmester i Faaborg.
Hans søn Søren Hempel blev en stor mand i Odense, som avisudgiver (det senere Fyens Stiftstidende), boghandler, kancelliråd og stænderdeputeret.
Han er den måske i dag mest kendte af de ældre Hempler.

Søren Hempels ældste søn forsatte faderens virke, og den anden søn Søren Hempel gik lægevejen med tjenester i Assens og Odense. Han fik også titlen Kancelliråd. Et andet barnebarn af Christin Hempel var Christian Frederik Hempel. Han gik ligeledes lægevejen og havde en alsidig karriere bl.a. med
tilknytning til Københavns Universitet.

I slutningen af 1800-tallet, i det niende slægtled, ser man nu familiemedlemmer, der udvandrer til bl.a. USA og Sydafrika. Det skete for mange familier i Danmark. Måske efterdønningerne af tabet af Sønderjylland.
I niende slægtled finder man også et eksempel på, at kvinder begyndte at få højere uddannelser. Jenny Hempel blev mag.scient. og disputerede inden for botanik i 1916. Hun blev senere gift i Norge. I dette slægtled dukker de nye uddannelser som f.eks. civilingeniører også op.

Går vi frem til tiende slægtled, finder vi stifteren af Hempels skibsfarver i København Jørgen Christian Hempel. Han erhvervede sig i 1947 hovedgården Anneberg i Odsherred, hvor Hempel Glasmuseum blev indrettet i 1963. Desuden stiftede han Hempel Fonden.

Når man spørger, hvor drog Hemplerne hen, må man svare, at de bredte sig ud i hele Danmark, enkelte giftede sig i udlandet, og andre udvandrede.

Stamtavlen er af den type, hvor man følger de lige mandlige linjer. Derfor er der sikkert mange, der måske har en bevidsthed om, at de har Hempel-forfædre, men de er ikke blevet opregnet. En del af dem kan i dag have taget dette navn, måske fordi det var deres mors pigenavn sådan som f.eks. billedhuggeren Ole Hempel.

Andre har koblet deres pigenavn sammen med deres giftenavn i navngivningen af deres børn. Man finder således meget markant i Faaborg flere med navnet Hempel Ploug, man finder den fremtrædende landmand Fritz Hempel-Syberg (1837-1929), vinhandlerne i Odense Hempel-Hansen, og endnu en familiegren med læger Hempel-Jørgensen.

Mange flere eksisterer.

Diplom dr.med. for Christian Frederik Hempel indenfor anatomi

Christian Hempel

Dok. for Chr. Ludwig Hempel

Niels Hempel, f. 1736
Birkeskriver og møller i Fusing.

Hempeltavle

Preben og Hulda Hempels børn

P. Hempels apotek

Hulda Hempel

P. Hempels børn

Dr. Jenny Hempel

P. Hempels børn, svigerbørn og børnebørn

Hempel Glasmuseum

Anna Hempel nr.2 fra h.

J.C. Hempel med søn og barnebarn ved Anneberg Hovedgård i Nykøbing Sj

Hempels Boghandel

Underdirektør, Civilingeniør Jørgen V. Langkilde

Jubilæum for Hempels Boghandel

Arkitekt Hempel

Jens Hempel Hansen (barn), ca.1970

n Hempel
Hans og Johannes
Hempel-linde

I Hemplernes fodspor i Faaborg

En vandring gennem Faaborg

Hempel-familien og dens efterkommere satte spor i Faaborg gennem boliger, handel, søfart, velgørenhed og kunst. Følg de 13 stop fra Holkegade gennem byen til havnen.

FØLG FAMILIENS SPOR

1. **Den Gamle Gaard og tepavillonen**
   Holkegade 1
   Jørgen Jacobsen Ploug overtog gården i 1797. Barbara Kirstine Hempel lod omkring 1820 opføre tepavillonen.
2. **Hempels Gaard - nu Hobys Gaard**
   Holkegade 3
   Sidebygningen blev opført i 1760erne for postmester Christian Hempel. Ejendommen ses fra Holkegade.
3. **Husene i Nygade**
   Nygade 11-25
   Østsiden blev bebygget i 1823-1830, især for Jørgen Ploug Hempel. Se husenes bindingsværk og døre.
4. **Købmandshusene i Vestergade**
   Vestergade 9 og 9A
   Nr. 9 blev opført i 1818 for Jørgen Ploug Hempel. Huset indgår i turen gennem Vestergade.
5. **Løvins Hus ved Vesterport**
   Vestergade 3
   Kamphuset blev ombygget for Simon Ploug i 1790erne. Porten og kamappen fortæller om familiens ejendomme.
6. **Helligåndskirken indenfor**
   Kirkestræde 11
   Se ligpladerne og Freunds dæbefont ved indgangen. Epitaflet over Simon og Magdalena er til venstre for alteret.
7. **Gravminderne ved Helligåndskirken**
   Kirkegården ved kirken
   Se gravpladerne for Christian Hempel (1766-1809) samt Simon Hempel og Magdalena Pilegaard. GPS står ved billederne.
8. **Den Ploug-Hempelske Stiftelse**
   Grønnegade 48 · Hempel Ploug Plejehjem
   Barbara Kirstine Hempel oprettede stiftelsen i 1801 efter Jørgen Plougs død. Den trådte i virksomhed i 1826.
9. **Ole Hempel i Konservesgården**
   Jagten på sagens kerne
   Se Ole Hempels skulptur fra 1996 i Konservesgården.
10. **Gammel Assistens Kirkegård**
    Østerbrogade
    Simon Hempel Plougs gravminde står langs østhegnet. Stenen fra 1837 har et bronzerelief af H.E. Freund.
11. **Faaborg Byhistoriske Arkiv**
    Torvet
    Her findes dokumenter og fotografier om byen, Hempel-familien og efterkommerne. Besøg arkivet efter aftale.
12. **Magasinsgården**
    Strandgade 3
    Opført i 1805 for købmand og agent Simon Hempel Ploug. Bygningen fortæller om handelshusets virksomhed.
13. **Ole Hempel på havnen**
    Sejl · Havnegade
    Skulpturen fra 1996 blev skænket til byen af Fonden for Sparekassen Faaborg.

Rød linje: vejledende forbindelse mellem stoppene. Stiplet: forbindelse til nr. 10 og tilbage samme vej. Kortets stop er omtrentlige; GPS står ved billederne.

1 og 2 Gårdene i Holkegade
Den Gamle Gaard med tepavillonen og naboejendommen Hempels Gaard, nu Hobys Gaard.
Holkegade 1 og 3

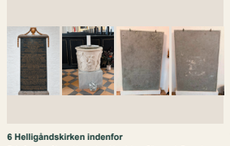
3 Husene i Nygade
Husrækken i Nygade 11-25.
GPS 55,09618° N · 10,23838° Ø

4 Vestergade 9 og 9A
Købmandshuset i Vestergade.
GPS 55,09705° N · 10,23962° Ø

5 Løvins Hus
Vestergade 3 ved Vesterport. Ombygget for Simon Ploug i 1790erne.

6 Helligåndskirken indenfor
Epitaflet over Simon Hempel og Magdalena Pilegaard, Freunds dæbefont og de to ligplader.
Dæbefont bestilt 1828 · fuldført 1837 · opstillet 1838

7 Gravpladerne ved kirken
Christian Hempel (1766-1809) / Simon Hempel og Magdalena Pilegaard.
Christian: 55,09645° N · 10,24540° Ø
Simon og Magdalena: 55,09642° N · 10,24566° Ø

8 Den Ploug-Hempelske Stiftelse
Grønnegade 48. Et spor efter familiens velgørenhed.
GPS 55,09528° N · 10,24591° Ø

9 Jagten på sagens kerne
Ole Hempel, 1996. Besøgsstop i Konservesgården.
GPS 55,09448° N · 10,24702° Ø

10 Simon Hempel Plougs gravminde
Gammel Assistens Kirkegård, langs østhegnet.
1837 · bronzerelief af H.E. Freund

11 Faaborg Byhistoriske Arkiv
Torvet. Dokumenter og fotografier om byen og familien.
GPS 55,09515° N · 10,24210° Ø

12 Magasinsgården
Strandgade 3. Opført i 1805 for købmand og agent Simon Hempel Ploug.

13 Sejl på havnen
Ole Hempel, 1996. Turens sidste stop ved Havnegade.
GPS 55,09463° N · 10,24048° Ø

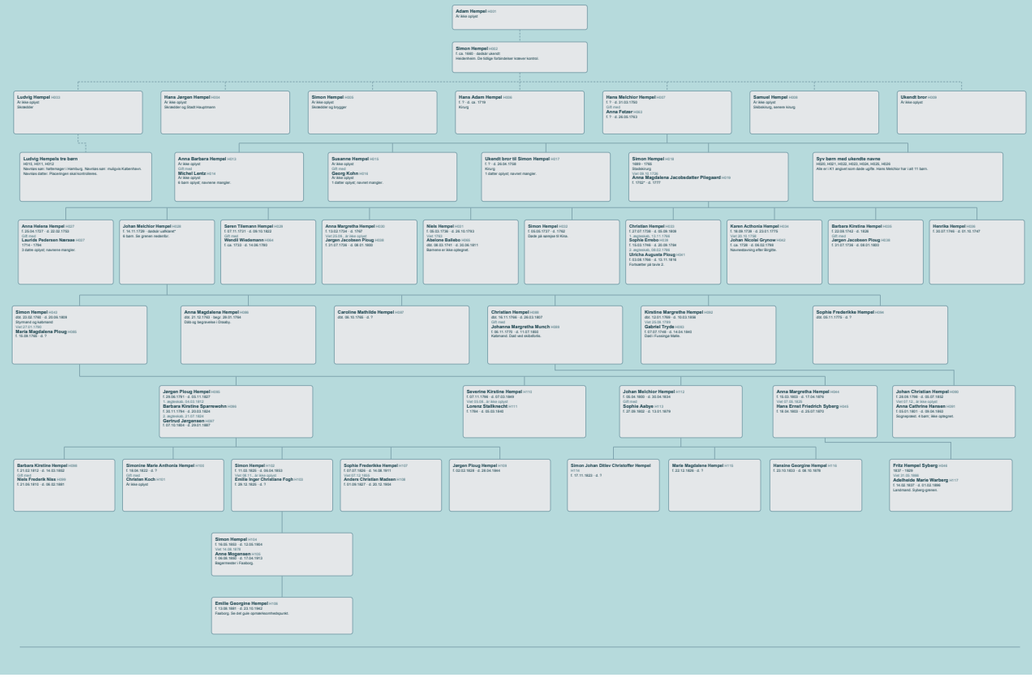
Kilder og praktisk brug

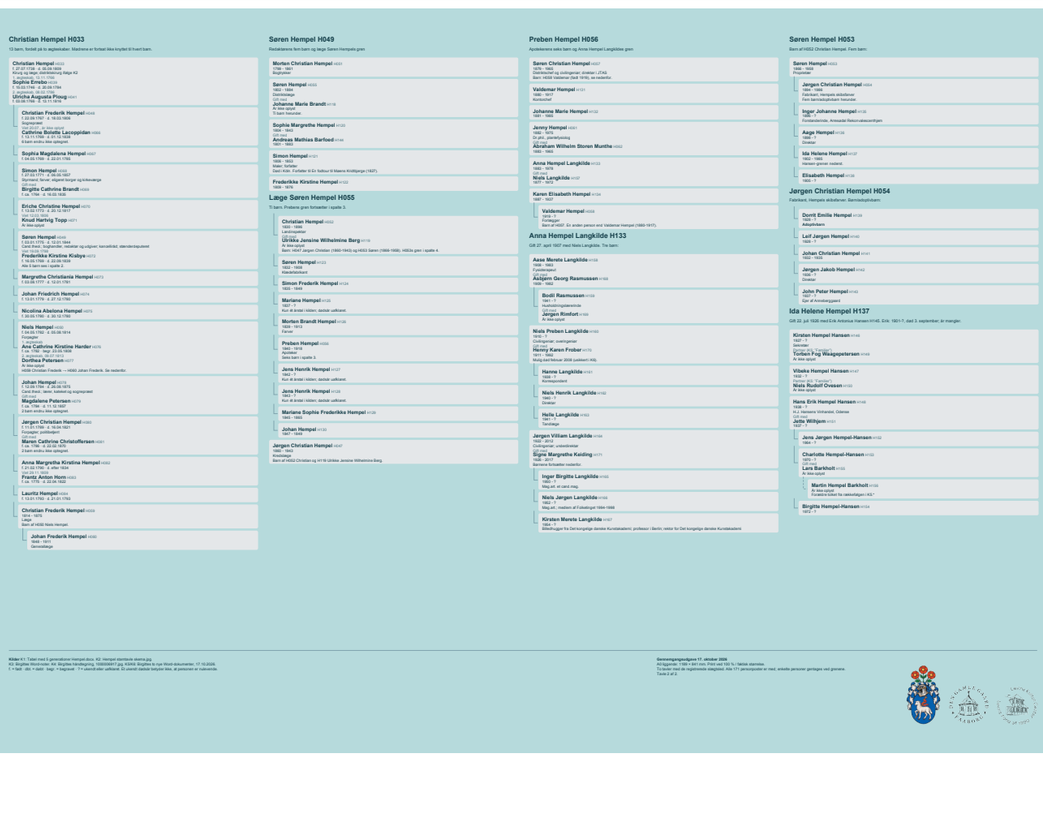
Familiens noter, fotos og GPS fra gåturen; Trap Danmark; Nationalmuseets Danmarks Kirker; Museum Odense. Kortgrundlag: © OpenStreetMap-bidragsydere, ODbL, fra den tidligere planche.

Slægtstavle for Faaborg-Hemplerne 1

Hempel familiens slægtstavle
Tavle 1 af 2 · De tidlige generationer og Johan Melchiors gren

Læs fra du skrifte øverst til de yngste nederst. Personnumrene svarer til Excel-regnearket.
Afgiftsfælleskarbinere står i samme boks. Det viser ikke i sig selv forældreskab til alle børnene.

Kilder #1: Tabel med 3 generationer Hempel.docx, #2: Hempel-stambom skema.jpg
#3: Brigitte Rischl-Ivler, #4: Brigitte Handbigning, 1000264977.jpg, #5/#6: Brigitte til nye Word-dokumenter, 17.10.2026.
? = født · dbt. = døbt · begr. = begravet · ? = utvendt eller udfanet. Et utvendt dødsår betyder blot, at personen er nulevende.

Genvirkningsdugtjere 17. oktober 2026
Alt liggende: 1 f&h + 64 f.sm, Frist ved 100 %: fælde stammen.
Tv bedst med de registrerede slægtsled. Alle 171 personoplysninger er med, enkelte personer gemmes ved grønne.
Tavle 2 af 2.

Slægtstavle for Faaborg-Hemplerne 1
Hempel familiens slægtstavle
Slægtstavle for Faaborg-Hemplerne 2

Hvordan Faaborg blev formet

- af mennesker, landskaber og forbindelser til omverdenen

Hvordan bliver en by til den by, vi kender? Mød familierne Hempel, Bøving, Voigt, Ploug og Levin, og oplev, hvordan handel, håndværk og tilflytning var med til at forme Faaborg i årene 1700–1848.

To udstillinger i Den Gamle Gaard og Levins Hus bringer byens mennesker og deres forbindelser til Europa tæt på. Gennem familiehistorier, historiske kort og billeder kan du gå på opdagelse i samspillet mellem byen, landskabet og omverdenen – og se det Faaborg, vi kender i dag, med nye øjne.

Besøg udstillingerne
Den Gamle Gaard · 30. oktober–15. november 2026
Åbning den 30. oktober kl. 17.
Holkegade 1, 5600 Faaborg.
Se øvrige åbningstider https://dengamlegaardfaaborg.dk
Levins Hus · 18. november–20. december 2026
Åbent tirsdag–søndag kl. 11–17.

Martinus Rørbye: "Udsigt fra Kunstnerens Vindue" 1823-1827. SMK
Silouetklip af familien Ploug. Digital bearbejdning.